

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

VERGİ MEVZUATI AÇISINDAN GİDER PUSULASI, TANIMI, KULLANIM ŞARTLARI, SON DEĞİŞİKLİKLER VE MUHASEBE KAYITLARI

06.06.2024

KAPSAM

- 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK),
- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu (GVK),
- 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu (KDVK),
- 7338 Sayılı Vergi Usul Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun,
- VUK Genel Tebliği (141-173-224-230),
- Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği,
- 04.01.2024 tarih ve E-62030549 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığı Gelir ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüğü tarafından verilen özelge,
- 05.06.2023 tarih ve E-62030549-120-614154 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığı Gelir ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüğü tarafından verilen özelge,
- 17.05.2023 tarih ve E-62030549-120[94-2020/810]-551317 sayılı İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen özelge,
- 01.03.2023 tarih ve E-64597866-120-4066 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü tarafından verilen özelge,
- 13.02.2023 tarih ve 62030549-120[40-2018/1095]-199743 sayılı İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen özelge.

1. Giriş

- 26.10.2021 tarih ve 31640 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7338 sayılı Vergi Usul Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un (**“7338 sayılı Kanun”**) 23’üncü maddesi ile 213 sayılı Vergi Usul Kanunu’nun (VUK’un) 234’üncü maddesinde düzenlenen gider pusulasının kullanım esasları konusunda önemli değişiklikler yapılmıştır.

2. Gider Pusulasının Kanundaki Yeri

- Gider Pusulası 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun (VUK) 234'üncü maddesinde düzenlenmiştir. Söz konusu maddeye göre; *"Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabı ve çiftçiler, **bu Kanun kapsamındaki belgeleri düzenleme zorunluluğu bulunmayanlara yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları mallar (gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerden satın aldıkları mallar hariç) için işi yapana veya malı satana imza ettirecekleri gider pusulası düzenlerler. Vergiden muaf esnaf için düzenlenen gider pusulası, bu kişiler tarafından verilmiş fatura hükmündedir.**"* şeklinde tanımlanmış ve kullanım alanları açıklanmıştır.
- **Vergiden muaf esnafa;** yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia içinde tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana **imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmündedir.** Bu belge birinci ve ikinci sınıf tüccarların, zati eşyalarını satan kimselerden satın aldıkları altın, mücevher gibi kıymetli eşya için de tanzim edilir.
- Gider pusulası, **"Gider pusulası, işin mahiyeti, emtianın cins ve nev'i ile miktar ve bedelini ve iş ücretini ve işi yaptıran ile yapanın veya emtiayı satın alan ile satanın adlarıyla soyadlarını (Tüzel kişilerde unvanlarını) ve adreslerini ve tarihi ihtiva eder ve iki nüsha olarak tanzim ve bir nüshası işi yapana veya malı satana tevdi olunur."** hükümleri ile gider pusulasını kimlerin, kimlere, nasıl düzenleyeceği ve fatura yerine geçeceği belirlenmiştir.

2. *Gider Pusulasının Kanundaki Yeri (Devamı)*

- Hazine ve Maliye Bakanlığı, VUK'un mükerrer 257'nci maddesinin verdiği yetkiyi kullanarak gider pusulasının kullanım alanını yayımladığı çeşitli tebliğler ile genişletmiş, son olarak 7338 sayılı Kanun'un 23'üncü maddesi ile VUK'un 234'üncü maddesi yukarıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş ve gider pusulasının kullanım alanı genişletilerek mezkur Kanun kapsamındaki tevsik edici belgeleri düzenleme zorunluluğu bulunmayanlara yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları mallar (gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerden satın aldıkları mallar hariç) için de gider pusulası düzenleme zorunluluğu getirilmiştir.
- VUK'un 234. maddesine 141 Sıra no.lu VUK Genel Tebliği ile "*Gider pusulaları, seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir.*" hükmü eklenmiştir. Bu hükümlerle gider pusulalarının şekil şartları belirlenerek seri ve sıra numarasının bulunması zorunlu kılınmıştır.
- VUK'un 173 Sıra no.lu Tebliği ile "*oyun sonucu müşterilere dağıtılacak ikramiyeler ile müşteriler tarafından iade edilecek jeton bedelleri ise Vergi Usul Kanunu hükümlerine uygun olarak düzenlenecek "gider pusulası" ile belgelendirilebilecektir.*" hükmü eklenmiştir.

2. Gider Pusulasının Kanundaki Yeri (Devamı)

- 01.02.1994 tarih ve 21536 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 225 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği ile gider pusulası konusunda aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır;
- 1) *Gider pusulalarında, işin mahiyeti, cinsi, adedi, fiyatı, tutarı, toplamı, tevkif edilen vergi oranı ve net tutarı; işi yaptıran ile yapanın veya emtiayı satın alan ile satanın adlarıyla soyadları (Tüzel kişilerde unvanları) adresleri, varsa vergi dairesi ve hesap numarası, seri ve müteselsil sıra numarası ve düzenleme tarihine ilişkin bilgilere yer verilecektir.*
 - 2) *Örneği ekte yer alan gider pusulası¹, mükellefler tarafından **anlaşmalı matbaalara bastırılacak** veya **notere tasdik ettirilecektir.** Gider pusulalarının anlaşmalı matbaalarda bastırılması veya kullanılmasında “Vergi Usul Kanunu Uyarınca Vergi Mükellefleri Tarafından Kullanılan Belgelerin Basım ve Dağıtım Hakkında Yönetmelik” hükümlerine uyulacaktır.*

DAMLA TİCARET
Süleyman DAMLA
Karası Cad. No : 16
Hasköy/ANKARA
Ulusalite V.D. 15-48351301

GIDER PUSULASI
Seri :
Sıra No :

İL KODU :

Tarihi :

İŞİN MAHIYETİ	CINSİ	ADEDİ	FIYAT	TUTAR
		TOPLAM		
		GELİR VERGİSİ ORANI %		
		TUTARI		
		FON PAYI		
		KESİNTİ TOPLAMI		
		ÖDENECEK NET TUTAR		

Yalnız :

.....dan yukarıda belirtilen Mal İş bedelini aldım.

Adı, Soyadı : İMZA
Adresi :
Plaka No :

Basım Yeri : Gül Mat. Çankırı Cad. No : 8 Ulus/ANKARA
Kızılbey V.D. 3283410011 Ant. Ta. : 14/8/1993

2. Gider Pusulasının Kanundaki Yeri (Devamı)

- 3) *Gider pusulası en az iki örnek olarak düzenlenecektir. En az iki örnek düzenlenmeyen ve yukarıdaki bilgileri eksik olan gider pusulası hiç düzenlenmemiş sayılacaktır.*
 - 4) *Düzenlenen gider pusulalarının ilk örneği işi yapana veya malı satana verilecek, ikinci örneği ise düzenleyen tarafından saklanacaktır.*
 - 5) *“Gider pusulası, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen gider pusulası hiç düzenlenmemiş sayılır...”*
 - 6) *“Gider pusulaları, seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir.”*
- Yukarıda belirtilen hüküm ve açıklamalar ile gider pusulası içeriği, şekil şartları, nasıl ve kimlerce düzenlenmesi gerektiği belirlenmiş olup, bu şartlardan herhangi birisini sağlamayan belgenin gider pusulası olarak kabul edilmeyeceği ve hiç düzenlenmemiş sayılacağı açıkça hüküm altına alınmıştır. Kanuni süresinde düzenlenmeyen ve şartları taşımayan gider pusulası için VUK’un 351/(1)’inci maddesine istinaden işlem bedelinin %10’u tutarında özel usulsüzlük cezası uygulanmaktadır. Düzenlenmeyen her bir gider pusulası için uygulanacak özel usulsüzlük cezası **2024 yılında 3.400,00-TL’den az olamayacak ve 1.700.000,00-TL’yi aşamayacaktır.**
 - VUK’un 234. maddesinde sayılanların **vergiden muaf esnafa** yaptıkları ödemelerde gider pusulası düzenlemesi gerektiği açıkça sıralanmıştır. Söz konusu Kanun maddesinde sayılan vergiden muaf esnafların kimler olduğu ise 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun (GVK’nın) 9. maddesinde belirlenmiştir.

3. Gelir Vergisi Kanunu Esnaf Muafılığı

- GVK'nın 9. maddesinde Esnaf Muafılığı başlığı altında vergiden muaf olan esnaflar şöyle belirlenmiştir.
 - 1) *Motorlu nakil vasıtaları kullanmamak şartı ile gezici olarak veya bir iş yeri açmaksızın perakende ticaret ile iştigal edenler (Giyim eşyalarıyla zati ve süs eşyaları, değeri yüksek olan ev eşyaları ile pazar takibi suretiyle gıda, bakkaliye ve temizlik maddelerini ve sabit iş yerlerinin önünde sergi açmak suretiyle o iş yerlerinde satışı yapılan aynı neviden malları satanlar hariç) ;*
 - 2) *Bir iş yeri açmaksızın gezici olarak ve doğrudan doğruya müstehlike iş yapan hallaç, kalaycı, lehimci, musluk tamircisi, çilingir, ayakkabı tamircisi, kundura boyacısı, berber, nalbant, fotoğrafçı, odun ve kömür kırıcısı, çamaşır yıkayıcısı ve hamallar gibi küçük sanat erbabı;*
 - 3) *Köylerde gezici olarak her türlü sanat işleri ile uğraşanlar ile aynı yerlerde aynı işleri bir iş yeri açmak suretiyle yapanlardan 47'nci maddede yazılı şartları haiz bulunanlar (51'inci madde şümulüne girenler bu muafiyetten faydalanamazlar);*
 - 4) *Nehir, göl ve denizlerde ve su geçitlerinde toplamı 50 rüsum tonilatoya (50 rüsum tonilato dahil) kadar makinesiz veya motorsuz nakil vasıtaları işletenler; hayvanla veya bir adet hayvan arabası ile nakliyecilik yapanlar (Bu bentte yazılı ölçüler, birlikte yaşayan eşlerle velayet altındaki çocuklar hakkında veya ortaklık halindeki işletmelerde, bu kimselerin veya ortaklığın işlettiği vasıtalar toplu olarak nazara alınmak suretiyle tespit edilir);*

3. Gelir Vergisi Kanunu Esnaf Muaflığı (Devamı)

- 5) Ziraat işlerinde kullandıkları hayvan, hayvan arabası, motor, traktör gibi vasıtalar veya sandallarla nakliyeciliği mutat hale getirmeksizin ara sıra ücret karşılığında eşya ve insan taşıyan çiftçiler;
- 6) Evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrik kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamûlleri, kırpıntı deriden üretilen mamûller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tiğ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın veya yıl içinde gerçekleştirilen satış tutarı, ilgili yıl için geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarından fazla olmamak üzere, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanlar. Bu ürünlerin, pazar takibi suretiyle satılması ile ticarî, ziraî veya meslekî faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri hariç olmak üzere; düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca geçici olarak belirlenen yerlerde satılması muaflıktan faydalanmaya engel değildir.
- 7) Ticari işletmelere ait atıkları mutat olarak veya belli aralıklarla satın alanlar hariç olmak üzere, bir işyeri açmaksızın kendi nam ve hesabına münhasıran kapı kapı dolaşmak suretiyle her türlü hurda maddeyi toplayarak veya satın alarak bu malların ticaretini yapanlara veya tekrar işleyenlere satanlar;

3. Gelir Vergisi Kanunu Esnaf Muaflığı (Devamı)

- 8) *Bu Kanunun 47'nci maddesinde yazılı şartları haiz olanlardan kendi ürettikleri ürünleri satanlara münhasır olmak üzere el dokuma işleri, bakır işlemeciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri, kaşıkçılık, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bunlar gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunanlar;*
- 9) *14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik enerjisi üretimi amacıyla, sahibi oldukları veya kiraladıkları konutların çatı ve/veya cephelerinde kurdukları kurulu gücü azami 50 kW'a kadar (50 kW dâhil) olan (Kat maliklerince ana gayrimenkulün ortak elektrik enerjisi ihtiyacının karşılanması amacıyla kurulan dâhil) yalnızca bir üretim tesisinden üretilen elektrik enerjisinin ihtiyaç fazlasını son kaynak tedarik şirketine satanlar (Bu bendin uygulanmasında üçüncü fıkra hükmü dikkate alınmaz.);*

3. Gelir Vergisi Kanunu Esnaf Muafılığı (Devamı)

10) Ayrı bir iş yeri açmaksızın ve sanayi tipi veya seri üretim yapabilen makine ve alet kullanmaksızın oturdukları evlerde imal ettikleri malları internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanlar. Bu bent kapsamında esnaf muafılığından faydalanılabilmesi için Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi alınması, Türkiye'de kurulu bankalarda bir ticari hesap açılması ve tüm hasılatın münhasıran bu hesap aracılığıyla tahsil edilmesi şarttır. Bankalar, bu bent kapsamında açılan ticari hesaplara aktarılan tutarlar üzerinden, aktarım tarihi itibarıyla %4 (bir ve üzeri işçi çalıştırıldığı durumda %2) oranında gelir vergisi tevkifatı yapmak ve 98 ve 119 uncu maddelerdeki esaslar çerçevesinde beyan edip ödemekle yükümlüdür. İstihdama bağlı indirimli oranın uygulanması için ilgili ayda bir işçinin en az on gün süreyle çalıştırılması gerekir. Bu hasılat tutarı üzerinden ayrıca 94 üncü madde kapsamında tevkifat yapılmaz. Bu bent kapsamında elde edilen hasılatın 220.000 Türk lirasını **(324 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2024 yılı için 1.100.000 TL.)** aşması hâlinde, mükellef izleyen takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirilir ve tekrar bu muafiyetten faydalanamaz. Bentte yer alan hasılat koşulu dışındaki diğer şartların ihlal edildiğinin tespit edilmesi hâlinde muafiyetten faydalanılamaz ve zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyası cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur. Bentte yer alan oranları ve tutarı, yarısına kadar indirmeye ve iki katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

11) Yukarıdaki bentlerde sözü edilen işlere benzerlik gösterdikleri Maliye Bakanlığınca kabul edilen ticaret ve sanat işleri ile iştigal edenler.

- Bir işyeri açmaksızın münhasıran gezici olarak, milli piyango bileti satanlar ile 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna göre gerçek ve tüzel kişilerin mallarını iş akdi ile bağlı olmaksızın bunlar adına kapı kapı dolaşmak suretiyle tüketiciye satanlar yukarıdaki şartlarla sınırlı olmaksızın gelir vergisinden muaftır.

3. Gelir Vergisi Kanunu Esnaf Muafılığı (Devamı)

- *Ticarî, ziraî veya meslekî kazancı dolayısı ile gerçek usûlde Gelir Vergisine tâbi olanlar ile yukarıda sayılan işleri Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerine bağıllık arz edecek şekilde yapanlar esnaf muafılığından faydalanamazlar*
- *Esnaf muafılığından faydalananlar faaliyetleri ile ilgili olarak satın aldıkları mallara ve giderlerine ilişkin, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinden aldıkları belgeleri saklamak zorundadırlar.*
- *Bir işyeri açmaksızın münhasıran gezici olarak, milli piyango bileti satanlar ile 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna göre gerçek ve tüzel kişilerin mallarını iş akdi ile bağılı olmaksızın bunlar adına kapı kapı dolaşmak suretiyle tüketiciye satanlar yukarıdaki şartlarla sınırlı olmaksızın gelir vergisinden muaftır.)*
- *Esnaf muafılığına ilişkin şartları taşıyanlara talepleri halinde vergi dairesince Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi verilir. Bu belgenin şekil ve muhtevasının tayin ve tespiti ile iptali ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.*

4. Gider Pusulasının Gelir Vergisi Kanunu'ndaki İlgili Düzenlemeleri

- GVK'nın 94. maddesinde belirlenen düzenlemeye göre; *“Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (**avans olarak ödenenler dahil**) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.”* hükmü yer almaktadır. Gider pusulası ile yapılan ödemelerde gelir vergisi tevkifatı yapılması gerektiği de aynı maddede belirlenmiş olup söz konusu tevkifat oranının değişkenlik arz ettiği görülmektedir.

4. Gider Pusulasının Gelir Vergisi Kanunu'ndaki İlgili Düzenlemeleri (Devamı)

- GVK'nın 221, 224 ve 230 Seri No.lu Genel Tebliğlerinde gider pusulasının uygulama alanları belirlenmiştir.
- GVK 221 Seri No.lu Genel Tebliği'ne göre; *“Serbest meslek faaliyetini arızı olarak yapanların defter tutma ve belge düzenleme zorunlulukları bulunmamaktadır. Ancak, bu kimselerin yaptıkları hizmetler karşılığında kendilerine yapılan ödemelerin Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden aynı Kanunun 234 üncü maddesi hükmü çerçevesinde "Gider Pusulası" ile tevsik edilmesi uygun bulunmuştur. Diğer yandan, Vergi Usul Kanununun 242 nci maddesi uyarınca, arızı olarak yapılan serbest meslek faaliyeti ile ilgili giderleri ispat edecek belgelerin muhafaza edilmesi gerekmektedir.”* hükmüne göre serbest meslek faaliyetini arızı olarak icra edenlere yapılan ödemelerin gider pusulası ile tevsik edilmesi zorunludur.
- GVK 230 ve 224 Seri No.lu Genel Tebliğleri ile 221 Seri No.lu Genel Tebliğin uygulama alanı genişletilerek gider pusulası düzenleme zorunluluğu alanına **basit usulde vergilendirilenlerin diğer sabit kıymet satışları karşılığında yapılan ödemeler** ile **GVK'nın 18. maddesi kapsamında telif kazancı ödemeleri** de dahil edilmiştir.

5. Gider Pusulasının Kullanımında Gelir Vergisi Tevkifat Oranları

- Yasal mevzuat kapsamında gider pusulası düzenlenecek işlere dair yapılması gereken vergi tevkifatları GVK Madde 94'de düzenlenmiştir. Söz konusu tevkifat oranları aşağıdaki gibidir.

94/2: Yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden (Noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan ödemeler hariç);

18'inci madde kapsamına giren serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemelerden, **%17**

Diğerlerinden, **%20**

94/13: Esnaf muafılığından yararlananlara mal ve hizmet alımları karşılığında yapılan ödemelerden,

a) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan ("*oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamûlleri, kırpıntı deriden üretilen mamûller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tiğ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünler*") ve (8) numaralı bendinde yer alan ("*kendi ürettikleri ürünleri satanlara münhasır olmak üzere el dokuma işleri, bakır işlemeciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri, kaşıkçılık, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bunlar gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan*") veya bu emtianın imalinde ödenen hizmet bedelleri üzerinden **%2,**

5. Gider Pusulasının Kullanımında Gelir Vergisi Tevkifat Oranları (Devamı)

b) Hurda mal alımları için % 2,

c) Diğer mal alımları için % 5,

ç) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamında esnaf muaflığından yararlananlara ihtiyaç fazlası elektrik bedeli olarak yapılan ödemeler üzerinden % 0,

d) Diğer hizmet alımları (a, b ve c alt bentleri hariç olmak üzere mal ve hizmet bedelinin ayrılamaması hali de bu kapsamdadır) için % 10, (Bir iş yeri açmaksızın gezici olarak ve doğrudan doğruya müstehlike iş yapan hallaç, kalaycı, lehimci, musluk tamircisi, çilingir, ayakkabı tamircisi, kundura boyacısı, berber, nalbant, fotoğrafçı, odun ve kömür kırıcısı, çamaşır yıkayıcısı ve hamallar gibi küçük sanat erbabı, hayvanla veya bir adet hayvan arabası ile nakliyecilik yapanlar)

6. Gider Pusulasının Katma Değer Vergisi Kanunu'ndaki İlgili Düzenlemeleri

- KDV Genel Uygulama Tebliği'nin (KDVGUT) III/C-5.1 Fatura ve Benzeri Belge başlığında belirtildiği üzere; “Gerçek usulde vergi mükellefi olmayanlardan mal satın alanların veya iş yaptıranların, satın aldıkları mal veya yaptırdıkları işler karşılığında düzenleyecekleri **gider pusulası** ve müstahsil makbuzunda **KDV hesaplanmaz ve gösterilmez**. Dolayısıyla bu mükelleflerden mal ve hizmet satın alanların **indirim hakları bulunmamaktadır**. Ancak, nihai tüketicilere satılan malların **iade edilmesi** halinde bu Tebliğin (I/B-11) bölümünde açıklandığı üzere, gider makbuzu düzenlenmesi ve bu makbuza dayanılarak indirim yapılması mümkün bulunmaktadır.” hükmüne göre bu maddede bahsedilen teslim ve hizmetlere ilişkin ödemelerde gider pusulası düzenlenmesi halinde KDV hesaplanmayacağı ve gösterilmeyeceği kurala bağlanmıştır.

7. Gider Pusulasının Kullanım Alanları

- Gider pusulasının başlıca kullanım alanlarını aşağıdaki gibi sıralanabilecektir. Buna göre;
 - Tüketicilerin satın aldıkları malları satıcıya iade etmesi durumunda, *Ör.: Kitapçıdan alınan kitabın geri iade edilmesinde gider pusulası düzenlenmesi, (54 Seri No.lu KDV Genel Tebliği'nin B/1 bölümü)*
 - Vergi mükellefi olmayanlardan mal ve hizmet alımında, *Ör.: Mükellefiyet tesis ettirmemiş olan bir tercümandan çeviri hizmeti bedelinin ödenmesinde gider pusulası düzenlenmesi, (GVK 94. ve 9. maddeleri)*
 - Gayrimenkul alımında, *Ör.: Ömer Koç'un evini satışa çıkarması sonrasında vergi mükellefi kurumun Ömer Koç'tan alınan dairenin ücretinin ödenmesinde gider pusulası düzenlenmesi, (GVK 94/13. maddesi)*
 - Araç alımı ve kiralamasında, *Ör: Kerem Sert'den şahsi aracının vergi mükelleflerine kullanılmak üzere alınması sonrasında yapılacak ödemede gider pusulası düzenlenmesi, (GVK 94. ve 9. maddeleri)*
 - Kapı kapı dolaşmak suretiyle tüketiciye mal satanlara yapılan ödemelerde, *Ör.: Selin Gül kendi becerileri ile hazırlamış olduğu süsleri işyeri açmaksızın vergi mükelleflerine kapı kapı satması karşılığında yapılan ödemelerde gider pusulası düzenlenmesi, (GVK 94. ve 9. maddeleri)*
 - Arızı şekilde serbest meslek faaliyetiyle iştigal edenlere yapılan ödemelerde, *Ör.: Arızı olarak turist rehberliği yapanlara gider pusulası düzenlenmesi, (GVK 18., 65., 82. ve 94. maddeleri)*

7. Gider Pusulasının Kullanım Alanları (Devamı)

- Telif kazançları ödemelerinde, *Ör.: Cumhuriyet'in kendi mesleki bilgi birikimi ile arızı olarak bir makale yazması sonrasında makalesinin vergi mükellefleri tarafından alınarak, karşılığında yapılan ödemelerde gider pusulası düzenlenmesi, (GVK 82. madde)*
- Dairesini veya işyerini gayrimenkul sermaye iradı elde etmek amacıyla kiraya veren gerçek kişi gelir vergisi mükelleflerine kira ödemelerinde, *Ör.: Çiğdem Akal'a ait dairesini ABC Şirketine kiraya vermesi durumunda, kira ödemelerine istinaden gider pusulası düzenlenmesi, (GVK 94. ve 9. maddeleri)*
- Arızı olarak serbest meslek faaliyetinde bulunanlara GVK 82. maddesine göre 33.000 TL'sına kadarki ödemelerde, *Ör.: Mükellefiyet tesis ettirmeyen Bilgisayar mühendisi Mahmut Dalan'dan bir seferliğine alınan danışmanlık hizmeti karşılığında yapılan ödemelerde gider pusulasının düzenlenmesi, (GVK 82. madde)*
- Sabit kıymet alımlarında, *Ör.: Fatma Öz'ün evinde bulunan kilim dokuma tezgahının Hasır Kilim Ltd. Şti. tarafından satın alınması karşılığında yapılan ödemelerde gider pusulası düzenlenmesi, (GVK 94. ve 9. maddeleri)*
- Talih oyunu sonucu müşterilere dağıtılacak ikramiyeler ile müşteriler tarafından iade edilecek jeton bedelleri için gider pusulası düzenlenmesi, gerekmektedir.

8. Kira Giderlerinin Tevsikinde Gider Pusulası Uygulaması

- 7338 sayılı Kanun'un 23'üncü maddesi ile VUK'un 234'üncü maddesine eklenen hükümlerle bankalar, yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları, Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığıyla yapılan ödemelerde, bu kurumlar tarafından düzenlenen belgeler gider pusulası yerine geçebileceği düzenlenmiş olup, işyeri kira ödemelerinde söz konusu belgelerin tevsik edici belge olarak kullanılmasına olanak sağlanmıştır.

9. Gider Pusulası Yerine Geçen Belgeler

- VUK'un 234'üncü maddesine eklenen hükümler;
 - 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nda tanımlanan banka, 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları veya 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununa göre kurulan Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığıyla ödenmesi halinde, bu kurumlarca düzenlenen belgeler,
 - 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında satın alınan malların gider pusulası düzenlemek zorunda olanlara iade edilmesinde, 6502 sayılı Kanun uyarınca iade edilecek tutarların, yukarıda sayılan kurumlar aracılığıyla iadesinde bu kurumlarca düzenlenen belgeler,
 - Bu Kanuna göre belge düzenleme zorunluluğu bulunmayan kamu kurum ve kuruluşlarının, tabi oldukları ilgili mevzuat dâhilinde, yaptıkları işler veya sattıkları mallar için düzenledikleri belgeler,
- gider pusulası yerine geçmektedir.

10. Gider Pusulası İle İlgili Özelgeler

Özet: Gelir İdaresi Başkanlığı Gelir ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüğü tarafından verilen özelgede 01.11.2021 tarihinden itibaren vergi mükellefi olmayanlardan gerçekleştirilen hizmet alımlarına ait ödemelerin banka, yetkilendirilmiş ödeme kuruluşu veya PTT A.Ş. kanalıyla yapılması halinde, bu kurumlarca hizmet alımından itibaren 7 gün içerisinde düzenlenen belgelerin gider pusulası yerine geçeceği belirtilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı Gelir ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüğü tarafından verilen 04.01.2024 tarih ve E-62030549 sayılı özelgesinde; *“Şirketinizin gayrimenkul alım satım ve komisyonculuk faaliyetinde bulunduğu, bu işler için vergi mükellefiyeti bulunmayan kişilerden aracılık hizmeti aldığı ve karşılığında gider pusulası düzenlediği, bu kapsamda vergi mükellefiyeti bulunmayan aracılara yapılan ödemeler üzerinden gelir vergisi ve katma değer vergisi (KDV) tevkifatı yapılıp yapılmayacağı, ödeme yapılan aracılar tarafından işin sürekli hale getirilmesi durumunda mükellefiyetin söz konusu olup olmayacağı ile gider pusulası düzenlenmesinde bir sınırın bulunup bulunmayacağı “ hususlarında görüş talep edilmiş olup, “Vergi mükellefiyeti bulunmayan kişilerden (213 sayılı Kanun kapsamındaki belgeleri düzenleme zorunluluğu bulunmayanlardan) alınan aracılık hizmeti karşılığında gider pusulası düzenlemeniz gerekmele birlikte, bunlardan 1/11/2021 tarihinden itibaren gerçekleştirilen hizmet alımlarınıza ait bedelin banka, 6493 sayılı Kanun kapsamında yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları veya PTT A.Ş. aracılığıyla ödenmesi halinde, bu kurumlarca düzenlenen belgeler (dekont, makbuz vb) gider pusulası yerine geçen belge olarak kabul edileceğinden, bu durumda ayrıca gider pusulası düzenleme zorunluluğunuz bulunmamaktadır.*

(Devam ediyor...)

10. Gider Pusulası İle İlgili Özelgeler (Devamı)

Diğer taraftan, bahse konu kurumlar tarafından düzenlenen belgelerin 1/11/2021 tarihinden itibaren gerçekleştirilen hizmet alımlarınızda gider pusulası yerine geçen belge olarak kabul edilebilmesi için; vergi mükellefi olmayan kişilere yapılan ödemenin hizmet alımından itibaren yedi gün içerisinde banka, 6493 sayılı Kanun kapsamında yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları veya PTT A.Ş. aracılığıyla yapılması ve bu kurumlarca düzenlenen belgelerin de mezkûr Kanununun 234 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen bilgileri ihtiva edecek şekilde düzenlenmesi icap etmektedir. Aksi halde, bahse konu kurumlar tarafından düzenlenen belgelerin, vergi mükellefiyeti bulunmayan kişilerden yaptığınız hizmet alımlarınıza ilişkin yasal kayıtlarınızın tevsikinde gider pusulası yerine tevsik edici belge olarak kullanılması mümkün bulunmamakta olup, bu durumda gider pusulası düzenleme yükümlülüğünüzün bulunduğu ve hizmet alımından itibaren yedi gün içerisinde düzenlenmemiş olması halinde mezkûr Kanunun ilgili ceza hükümleri çerçevesinde hakkınızda işlem tesis edileceği tabiidir. Ayrıca, Kanununun 234'üncü maddesinde, gider pusulasında yer alacak bedele ilişkin bir sınırlama bulunmamaktadır.” şeklinde görüş verilmiştir.

10. Gider Pusulası İle İlgili Özelgeler (Devamı)

Özet: Gelir ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüğü tarafından verilen özeltede, sosyal içerik üreticiliği ve mobil cihazlar için uygulama geliştiriciliği kazanç istisnasından faydalananlara gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından yapılan ödemeler için gider pusulası düzenlenmesi gerektiği ve yalnızca bu ödemeler için gider pusulasında bulunması gereken bilgileri ihtiva eden banka dekontlarının da gider pusulası yerine geçeceği belirtilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı Gelir ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüğü tarafından verilen 05.06.2023 tarih ve E-62030549-120-614154 sayılı özeltesinde; *“Sosyal içerik üreticilerinin gelirlerinin 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Mükerrer 20/B maddesine göre istisna kapsamında olduğu belirtilerek, ilgili kanuna göre açılan banka hesapları aracılığıyla bu kişilere yapılan ödemeler için belge düzenlenip düzenlenmeyeceği ile bu kapsamda yapılan ödemelerin kurum kazancının tespitinde gider olarak yazılıp yazılmayacağı hususlarında” görüş talep edilmiş olup, “Bu hüküm ve açıklamalara göre, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, sosyal içerik üreticiliği ile mobil cihazlar için uygulama geliştiriciliğinde kazanç istisnasından faydalananlara, istisna kapsamındaki faaliyetleri nedeniyle yapılan ödemelerin tamamı için gider pusulası tanzim edilmesi gerekmekte olup, yalnızca bu ödemelere ilişkin olmak üzere gider pusulasında bulunması gereken bilgileri (imza hariç) ihtiva eden banka dekontları da gider pusulası yerine geçebilecektir. Öte yandan, yukarıda belirtildiği şekilde belgelendirilen ödemelerin ticari kazancın elde edilmesi ve idamesi arasında illiyet bağı bulunması şartıyla, Gelir Vergisi Kanunu’nun 40’inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi kapsamında kurum kazancınızın tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.” şeklinde görüş verilmiştir.*

10. Gider Pusulası İle İlgili Özelgeler (Devamı)

Özet: İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen özeltede, vergi mükellefi olmayanlara gerçekleştirilen satışlara istinaden bir alıcı tarafından bir iade olması durumunda gider pusulası düzenlenebileceği ve e-Arřiv faturanın iptaline gerek bulunmadığı belirtilmiştir.

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 17.05.2023 tarih ve E-62030549-120[94-2020/810]-551317 sayılı özeltesinde; *“nihai tüketicilere yapılan satışlarda malın iadesi durumunda e-Arřiv faturanın iptal edilme süresinin kaç gün olduğu ve beyan süresi geçtikten sonra ürün iade edilmesi durumunda düzenlenecek gider pusulasında katma değer vergisi ve gelir vergisi tevkifat durumunun ne olacağı ve hesaplanan katma değer vergisinin indirim konusu yapılıp yapılmayacağı”* hususunda görüş istenmiş olup, *“vergi mükellefiyeti bulunmayan bir alıcıya satmış olduğunuz ürünlere ilişkin düzenlediğiniz e-Arřiv Faturası için alıcı tarafından bir iade olması halinde gider pusulası veya iade faturası düzenlenebilecek olup, ilgili e-Arřiv Faturasının iptaline gerek bulunmamaktadır.”* şeklinde görüş verilmiştir.

10. Gider Pusulası ile İlgili Özelgeler (Devamı)

Özet: Gelir İdaresi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü tarafından verilen özalgede, serbest meslek faaliyetini arızı olarak yapan, üniversitelerdeki akademisyenler, başka şirketlerde ücretli olarak çalışan kişiler, kendi başına tasarım işi yapan kişiler, internet mecralarında takipçileri olan bloggerlar, telif hakkı sahibi olan kişiler vb. kişilerden alınan danışmanlık, eğitim, çevirmenlik gibi hizmetlere ilişkin olarak gider pusulası düzenlenebileceği, ancak bahse konu serbest meslek faaliyetinin devamlılık arz edecek şekilde ve mutad meslek halinde yapılması halinde mükellefiyet tesis edilip serbest meslek makbuzu düzenlenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü tarafından verilen 01.03.2023 tarih ve E-64597866-120-4066 sayılı özalgesinde; *“vergi mükellefiyeti bulunmayan ve esnaf muaflığından da yararlanmayan akademisyenler, başka şirket bünyesinde ücretli olarak çalışanlar, kendi başına tasarım işi yapanlar, internet mecralarında takipçileri olan bloggerlar ile telif hakkı sahiplerinden Şirketinizin yılda bir defadan fazla olmamak üzere danışmanlık, eğitim, çevirmenlik gibi serbest meslek faaliyeti çerçevesinde hizmet aldığı belirtilerek bu hizmetlerin 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu kapsamında stopaj ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi(KDV) Kanunu kapsamında tevkifat uygulamasına konu edilip edilmeyeceği” hususunda görüş istenmiş olup, “213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227’nci maddesinde, “Bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir.” hükmü yer almakta olup, söz konusu kayıtların ise, esas itibariyle, aynı Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde düzenlenen veya Bakanlığımıza verilen yetkiye dayanılarak düzenlenmesi uygun görülen belgelerden biri ile tevsik edilmesi gerekmektedir.*

Bu kapsamda, mezkûr Kanunun;

(Devam ediyor...)

10. Gider Pusulası İle İlgili Özelgeler (Devamı)

- 236'ncı maddesinde, "Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteride bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetindedir."

- 234'üncü maddesinde, "Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabı ve çiftçiler, bu Kanun kapsamındaki belgeleri düzenleme zorunluluğu bulunmayanlara yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları mallar (gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerden satın aldıkları mallar hariç) için işi yapana veya malı satana imza ettirecekleri gider pusulası düzenlerler. Vergiden muaf esnaf için düzenlenen gider pusulası, bu kişiler tarafından verilmiş fatura hükmündedir. Gider pusulası, işin mahiyeti, emtiyanın cins ve nev'i ile miktar ve bedelini ve iş ücretini ve işi yaptıran ile yapanın veya emtiayı satın alan ile satanın adları ile soyadlarını (Tüzel kişilerde unvanlarını) ve adreslerini ve tarihi ihtiva eder ve iki nüsha olarak tanzim ve bir nüshası işi yapana veya malı satana tevdi olunur. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen gider pusulası hiç düzenlenmemiş sayılır.

İkinci fıkrada belirtilen bilgileri ihtiva etmeleri kaydıyla;

(Devam ediyor...)

10. Gider Pusulası İle İlgili Özelgeler (Devamı)

- a) Malın veya hizmetin bedelinin, dördüncü fıkrada belirtilen süre dâhilinde satıcıya; 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan banka, 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları veya 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununa göre kurulan Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığıyla ödenmesi halinde, bu kurumlarca düzenlenen belgeler,
- b) 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında satın alınan malların gider pusulası düzenlemek zorunda olanlara iade edilmesinde, 6502 sayılı Kanun uyarınca iade edilecek tutarların, (a) bendinde yer alan kurumlar aracılığıyla iadesinde bu kurumlarca düzenlenen belgeler,
- c) Bu Kanuna göre belge düzenleme zorunluluğu bulunmayan kamu kurum ve kuruluşlarının, tabi oldukları ilgili mevzuat dâhilinde, yaptıkları işler veya sattıkları mallar için düzenledikleri belgeler, gider pusulası yerine geçer. " hükümlerine yer verilmiştir.

(Devam ediyor...)

10. Gider Pusulası İle İlgili Özelgeler (Devamı)

Buna göre, serbest meslek faaliyetini arızı olarak yapan, üniversitelerdeki akademisyenler, başka şirketlerde ücretli olarak çalışan kişiler, kendi başına tasarım işi yapan kişiler, internet mecralarının da takipçileri olan bloggerlar, telif hakkı sahibi olan kişiler vb. kişilerden aldığınız danışmanlık, eğitim, çevirmenlik gibi hizmetlere ilişkin olarak, mezkûr Kanununun 234 üncü maddenin beşinci fıkrası saklı kalmak üzere aynı madde gereğince, Şirketiniz tarafından gider pusulası düzenlenmesi icap etmektedir.

Ancak, bahse konu hizmetlerin serbest meslek faaliyetini devamlılık arz edecek ve mutad meslek halinde yerine getirmeleri nedeniyle serbest meslek erbabı olarak mükellefiyet tesis ettirilmesi gerekenlerden temin edilmesi durumunda, hizmet bedellerinin bunlara ödenmesine ilişkin yasal defter kayıtlarınızın adınıza düzenlenen serbest meslek makbuzu ile tevsik edilmesi gerekmektedir.” Şeklinde görüş verilmiştir.

10. Gider Pusulası İle İlgili Özelgeler (Devamı)

Özet: İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen özeltede, vergi mükellefiyeti bulunmayanlara sigorta hasar bedellerine ilişkin yapılan ödemelerde tevsik edici belge olarak gider pusulası düzenlenebileceği ya da söz konusu ödemelerin yetkilendirilmiş ödeme kuruluşu, banka veya PTT A.Ş. ile yapılması halinde bu belgelerin gider pusulası yerine geçebileceği ve gider kaydedilmesinin mümkün bulunduğu belirtilmiştir.

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 13.02.2023 tarih ve 62030549-120[40-2018/1095]-199743 sayılı özeltesinde; *“şirketinizin sigorta ve asistan hizmeti veren firmalar ile çalıştığı, sigorta poliçesi yaptıran müşterilerin zarar ya da hasarlarını acilen gidermek istedikleri durumlarda, işin müşteriler tarafından bulunan başka firmalara yaptırıldığı, müşteriler adına kesilen fatura bedelinin ise şirketinizden temin edildiği belirtilerek, yapılan iş ile ilgili olarak şirket adına düzenlenmeyen ancak şirketiniz tarafından ödenen fatura bedellerinin gider olarak kaydedilip kaydedilmeyeceği”* hususunda görüş istenmiş olup, *“7338 sayılı Kanun ile değişen mezkur Kanununun 234 üncü maddesinin beşinci fıkrası uyarınca, vergi mükellefiyeti bulunmayan müşterilerinize ait araçların tamir masraflarının şirketiniz tarafından karşılanmasına yönelik olarak bunlara yapılan ödemelere ilişkin kayıtların bunlar adına düzenleyeceğiniz gider pusulası veya söz konusu ödemelerin banka, 6493 sayılı Kanun kapsamında yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları ya da A. Ş. aracılığıyla yapılması halinde, 213 sayılı Kanununun 234 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen bilgileri ihtiva etmesi kaydıyla, bu kurumlar tarafından düzenlenen belgelerle (dekont, alındı, makbuz gibi) tevsiki mümkün bulunmaktadır.”* şeklinde görüş verilmiştir.

11. Gider Pusulası Örnek Muhasebe Kayıtları

Örnek 1: Cihan Ezen bağlı olduğu ABC Oyunculuk ve Casting Ltd. Şti firmasından oynadığı dizi film için bölüm başına net 10.000 TL ücret almaktadır. Cihan Ezen'in vergi mükellefiyeti bulunmadığından dolayı bu ödeme ajans firması tarafından gider pusulası düzenlenerek yapılmaktadır. Bunun için öncelikle netten brüte gidilecektir. Serbest meslek kazançlarında GVK 94/2-b maddesi gereğince %20 tevkifat yapılması gerekmektedir. Bu nedenle aşağıdaki işlem yapılmalıdır.

Serbest meslek kazancında stopaj yüzde 20'dir. Dolayısıyla $1 - 0,20 = 0,80$

$10.000 / 0,80 = 12.500$ TL brüt ücrettir.

$12.500 \times 0,20 = 2.500$ TL ücret stopajı

$12.500 \times 0,20 = 2.500$ TL ise hem indirim konusu yapılacak hem de sorumlu sıfatıyla ödenecek KDV'dir.

740 Hiz. Üre. Gid.	12.500		
191 İnd. KDV	2.500		
		360 Öden. Ver. Fon.	2.500
		<i>Ödenecek KDV</i>	
		360 Öde. Ver. Fon.	2.500
		<i>Ödenecek Muhtasar Vergi</i>	
		320 Satıcılar	10.000

Cihan Ezen'e yapılan ödeme kaydı

Yukarıdaki örnekte de görüleceği üzere ajans firması tarafından düzenlenen gider pusulasının KDV'si hem indirim konusu yapılmış hem de sorumlu sıfatıyla KDV'si beyan edilerek ödenmiştir.

11. Gider Pusulası Örnek Muhasebe Kayıtları (Devamı)

Örnek 2: Cihan Ezen bağlı olduğu ABC Oyunculuk ve Casting Ltd. Şti firmasından oynadığı dizi film için bölüm başına net 10.000 TL ücret almaktadır. Cihan Ezen'nin vergi mükellefiyeti vardır. Söz konusu oyuncu bu ücret için 10.000 TL serbest meslek makbuzu düzenlemektedir.

740 Hiz. Üre. Gid.	12.500		
191 İnd. KDV	2.500		
		360.02. Öde. Ver. Fon.	2.500
		360.02.01 Öde. Muhtasar Vergi	2.500
		320 Satıcılar	12.250
Bay C'ye yapılan ödeme kaydı			

Brüt ücretin hesaplanması;
 $10.000/0,80= 12.500$ Brüt Ücret
 $12.500 \times 0,20= 2.500$ KDV
 $12.500-10.000= 2.500$ Stopaj

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

SAYGILARIMIZLA

Sitemizde(cumhurbilenymm.com.tr) paylaşılan vergi ve vergileme ile ilişkili çalışmalarda şahsi görüş ve yorumlarımız yer almaktadır. Sitemizde yer alan bilgi veya verileri kullanmanız sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü risk tarafınıza aittir. Sitemiz ve yazarları, söz konusu kullanımdan dolayı (ihmalcilik kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere) her türlü özel, dolaylı veya arazi zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz.